

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Акціонерного товариства «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд „АВАНПОСТ“» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців шостого, сьомого, восьмого частини п'ятої статті 11 Закону України „Про управління об'єктами державної власності“

м. К и ї в
8 листопада 2019 року
№ 289-2(I)/2019

Справа № 3-271/2019(6308/19)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуєчого,
Саса Сергія Володимировича – доповідача,
Тупицького Олександра Миколайовича,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Акціонерного товариства «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд „АВАНПОСТ“» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців шостого, сьомого, восьмого частини п'ятої статті 11 Закону України „Про управління об'єктами державної власності“ від 21 вересня 2006 року № 185–V (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Саса С.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Акціонерне товариство «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд „АВАНПОСТ“» (далі – Товариство „АВАНПОСТ“) в особі голови Наглядової ради Товариства „АВАНПОСТ“ Скороходова В.В. звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частині третій статті 13, статті 21, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, четвертій статті 41, частині першій статті 67 Основного Закону України у взаємозв'язку з частиною першою статті 8, частиною першою статті 19 Конституції України (конституційність) положення абзаців шостого, сьомого, восьмого частини п'ятої статті 11 Закону України „Про управління об'єктами державної власності“ від 21 вересня 2006 року № 185–V зі змінами (далі – Закон).

Оспорюваними положеннями частини п'ятої статті 11 Закону передбачено:

– „Господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, сплачують дивіденди безпосередньо до Державного бюджету України у строк не пізніше 1 липня року, що настає за звітним, у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, але не менше 30 відсотків, пропорційно розміру державної частки (акцій) у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій“ (абзац шостий).

– „На суму дивідендів на державну частку, несвоєчасно сплачених господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, та господарським товариством, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутному капіталі господарського товариства, частка держави якого становить 100 відсотків, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, нараховується пеня, яка

сплачується до загального фонду Державного бюджету України з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання строку платежу і по день сплати включно“ (абзац сьомий).

„Господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави яких становить 100 відсотків, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, що настає за звітним, сплачують до державного бюджету частину чистого прибутку у розмірі, визначеному за базовими нормативами відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, встановлених на відповідний рік, але не менше 30 відсотків, до 1 липня року, що настає за звітним. На суму таких коштів органами доходів і зборів нараховується пеня у порядку, визначеному абзацом шостим цієї частини, яка сплачується до загального фонду Державного бюджету України“ (абзац восьмий).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що Товариство „АВАНПОСТ“ є одним із акціонерів Публічного акціонерного товариства „Укрнафта“ (далі – ПАТ „Укрнафта“), його частка у статутному капіталі ПАТ „Укрнафта“ становить 0,0032%. Акціонерне товариство „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України“ є власником 50% плюс однієї акції статутного капіталу ПАТ „Укрнафта“.

Загальні збори акціонерів ПАТ „Укрнафта“ 14 червня 2018 року щодо розподілу прибутків і збитків цього товариства за підсумками 2017 року вирішили, що «оскільки Загальні збори Товариства не прийняли рішення про нарахування дивідендів за 2017 рік до 01.05.2018 відповідно до частини 5 статті 11 Закону України „Про управління об’єктами державної власності“ сплатити до Державного бюджету України до 1 липня 2018 року частину чистого прибутку Товариства за 2017 рік, визначену відповідно до частини 5 статті 11 Закону України „Про управління об’єктами державної власності“.

Дивіденди не нараховувати у зв'язку із наявністю значної заборгованості Товариства з податків і зборів.

Решту чистого прибутку спрямовувати на погашення заборгованості Товариства з податків і зборів».

Окремі акціонери ПАТ „Укрнафта“, а також Товариство „АВАНПОСТ“ як третя особа з самостійними вимогами звернулися до суду з позовом до ПАТ „Укрнафта“ про визнання недійсним зазначеного рішення Загальних зборів акціонерів ПАТ „Укрнафта“, а саме слів „Дивіденди не нараховувати у зв'язку із наявністю значної заборгованості Товариства з податків і зборів. Решту чистого прибутку спрямовувати на погашення заборгованості Товариства з податків і зборів“, а також про визнання права позивачів та Товариства „АВАНПОСТ“ на отримання дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності ПАТ „Укрнафта“ за 2017 рік в розрахунку 1,407 гривень за одну акцію та з вимогою зобов'язати ПАТ „Укрнафта“ виплатити їм дивіденди.

Господарський суд міста Києва рішенням від 19 грудня 2018 року, яке Північний апеляційний господарський суд постановою від 16 травня 2019 року залишив без змін, у задоволенні позовних вимог відмовив повністю.

Верховний Суд постановою від 4 вересня 2019 року судові рішення попередніх інстанцій залишив без змін, мотивуючи це тим, що „відповідно до вимог чинного законодавства здійснення обов'язкової виплати частини чистого прибутку до державного бюджету не породжує автоматичного обов'язку здійснювати виплату дивідендів за відсутності відповідного рішення загальних зборів акціонерів“.

Товариство „АВАНПОСТ“ вважає, що оспорювані положення Закону суперечать окремим положенням Конституції України, оскільки звужують зміст і обсяг прав Товариства „АВАНПОСТ“ на управління ПАТ „Укрнафта“ та отримання дивідендів від його діяльності, а також встановлюють нерівні умови щодо отримання дивідендів для акціонерів за ознакою їх належності до державних товариств.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності, зокрема, вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту постанови Верховного Суду від 4 вересня 2019 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Товариства „АВАНПОСТ“, вбачається, що положення абзацу сьомого частини п'ятої статті 11 Закону, щодо неконституційності яких звернувся автор клопотання, в ній не застосовані.

Аналіз конституційної скарги свідчить про те, що автор клопотання, стверджуючи про невідповідність Конституції України абзаців шостого, восьмого частини п'ятої статті 11 Закону, не обґрунтував, у чому саме полягає їх неконституційність. Абзац шостий частини п'ятої статті 11 Закону передбачає обов'язок щодо сплати дивідендів господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, безпосередньо до Державного бюджету, визначає мінімальний розмір дивідендів та строк їх сплати, а абзац восьмий частини п'ятої статті 11 Закону встановлює наслідки неприйняття рішення про нарахування дивідендів – обов'язок сплатити до бюджету частини чистого прибутку до 1 липня року, що

настає за звітним. Тобто зазначені положення Закону не регулюють порядку нарахування дивідендів та прийняття рішення стосовно цього. Тоді як за змістом конституційної скарги Товариство „АВАНПОСТ“, по суті, висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку виплати дивідендів акціонерам господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави яких становить 100 відсотків. Однак зазначене питання врегульоване іншими законами України та Статутом ПАТ „Укрнафта“.

Згідно із Законом України „Про акціонерні товариства“ та Статутом ПАТ „Укрнафта“ рішення про виплату дивідендів та їх розмір за простими акціями приймається Загальними зборами акціонерного товариства. Отже, твердження Товариства „АВАНПОСТ“ про порушення права власності внаслідок застосування Верховним Судом оспорюваних положень Закону не можуть братися до уваги як обґрунтування, адже рішення про виплату дивідендів за 2017 рік Загальними зборами ПАТ „Укрнафта“ не приймалося.

Таким чином, Товариство „АВАНПОСТ“ не дотримало вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Акціонерного товариства «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд „АВАНПОСТ“» щодо відповідності Конституції України (конституційності)

положень абзаців шостого, сьомого, восьмого частини п'ятої статті 11 Закону України „Про управління об'єктами державної власності“ від 21 вересня 2006 року № 185–V зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**